

Indenrigs- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København
Att: Ellinor Colmorten

**Vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om social service lov
(styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge)**

Den 22. januar 2010

Indenrigs- og Socialministeriet har ved mail af 13. januar 2010 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service (styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge). Høringssvaret skal være Indenrigs- og Socialministeriet i hænde senest den 22. januar 2010. Det er en urimelig kort tidsfrist til politisk behandling af lovforslagene. På grund af den korte tidsfrist tager KL forbehold for den politiske behandling af forslaget. KL sender eventuelle yderligere kommentarer, når sagen har været politisk behandlet.

Ref HGH
hgh@kl.dk
Dir 3370 3249

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/6

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget i henhold til DUT-princippet.

KL har følgende bemærkninger til lovforslaget.

Udvidelse af VISO's opgaver og nye krav til indholdet i den sammenhængende børnepolitik

KL bakker op om forslaget om, at VISO's rådgivningsforpligtigelse udvides til også at omfatte gratis vejledende rådgivning til kommunerne om indsatser til at forebygge kriminalitet blandt børn og unge både generelt og i forhold til enkeltsager i en 3-årig periode. Dette forudsætter, at VISO kun går ind i enkeltsager på kommunernes foranledning samt, at VISO aktivt medvirker til at opbygge kommunernes viden på området i den 3 årige periode.

KL forudsætter endvidere, at VISO's nye opgaver kan løses indenfor VISO's nuværende budget alternativt, at staten finansierer opgaverne, og at VISO fortsat kan løfte de nuværende opgaver i fht. rådgivning, vejledning og udredning i de mest specialiserede og komplicerede sager.

KL kan ikke støtte, at kommunerne i en periode frem til 1. juli 2013 forpligtes til, som en del af den sammenhængende børnepolitik, at lave en plan for indsatsen imod ungdomskriminalitet. KL anser det som vigtigt, at kommunerne som led i indsatsen overfor børn og unge med særlige behov

forholder sig til indsatsen mod kriminelle unge. Det skal dog være op til den enkelte kommune hvordan dette sker, herunder om kriminelle unge skal indgå som et særligt tema i den sammenhængende børnepolitik.

Som led i regeringens afbureaukratiseringsprogram var der meget fokus på afbureaukratisering af det sociale børneområde. KL kan derfor ikke bakke op om nye proceskrav som fx krav til indholdet i børnepolitikken. KL mener ikke, at der bør afbureaukratiseres i fx kommunernes indberetninger til Ankestyrelsen for så at sætte ind med nye proceskrav et andet sted.

Kvalitetssikring af kommunernes indsats over for kriminelle børn og unge

Det foreslås, at Ankestyrelsen de næste 3 år skal modtage orientering om alle politiets underretninger til kommunerne i sager, hvor unge under 18 år mistænkes for at have begået kriminalitet. Blandt disse orienteringer udvælger Ankestyrelsen årligt en stikprøve på 300 konkrete sager vedrørende børn og unge, der mistænkes for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig eller gentagen kriminalitet.

Ankestyrelsen vil på baggrund heraf gennemgå kommunens indsats over for den pågældende unge eller det pågældende barn og i den forbindelse indhente alle sagens akter. På baggrund af sagens akter kan Ankestyrelsen vurdere, om kommunen har håndteret sagen tilfredsstillende i henhold til lovgivningen. Ankestyrelsen kan ifølge gældende regler gribe ind, hvis kommunernes indsats i den konkrete sag ikke lever op til kravene i serviceloven.

KL kan ikke støtte forslaget om, at Ankestyrelsen skal kontrollere og overvåge kommunernes indsats. Forslaget medfører opbygning af dobbeltsystemer, hvor de 300 sager årligt behandles både i kommunerne og i Ankestyrelsen. KL er ikke enig i, at sagsbehandlere i Ankestyrelsen vil være mere kompetente og kvalificerede til at vurdere og afgøre sager end kommunens egne ledere og medarbejdere.

Hertil kommer, at det vil være u hensigtsmæssigt, at Ankestyrelsen, som senere kan blive inddraget i forbindelse med en evt. klagesag, selv har været involveret i sagsbehandlingen.

KL mener samtidig, at forslaget vil begrænse kommunernes råderum. Forslaget kan indebære, at Ankestyrelsen tager flere sager op af egen drift (et udvalg af de 300 sager) og i den forbindelse beder kommunen se på sagen igen eller træffer en afgørelse, der går imod kommunen egen afgørelse.

Hvis forslaget fastholdes, er det vigtigt at gennemgangen af de 300 sager og Ankestyrelsens årlige rapport bruges i et læringsperspektiv og ikke til at kritisere indsatsen i kommunerne overfor unge kriminelle.

Delvist lukkede døgninstitutioner

Det foreslås, at der oprettes en ny type institution med øgede muligheder for at låse yderdøre og vinduer sammenlignet med almindelige åbne institutioner. I den nye institutionstype vil der være mulighed for i perioder at låse yderdøre og vinduer og på den måde tilbageholde børn og unge, når der er risiko for, at barnet eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade.

Den nye institutionstype skal anvendes til børn og unge i alderen 12 til og med 17 år. Institutionen skal være målrettet børn og unge med negativ og udadreagerende adfærd, misbrugsproblemer eller kriminel adfærd med behov for et længerevarende behandlingsforløb.

KL hilser forslaget velkomment. Det er positivt, at kommunerne med den nye institutionstype får øget mulighed for at fastholde de unge i et længerevarende behandlingsforløb ved i perioder at låse yderdøre og vinduer.

KL ser dog ingen grund til, at børn og unge-udvalget træffer beslutning om anbringelse på delvist lukkede institution, når anbringelsen foregår frivilligt. I disse sager bør kommunalbestyrelsen træffe beslutning om en anbringelse ligesom i tilsvarende sager på åbne institutioner og sikrede institutioner.

KL hilser velkomment, at der er afsat midler til efteruddannelse af personale på den nye institutionstype mhp at minimere brugen af fast- og tilbageholdelse på institutionen.

Endelig skal KL gøre opmærksom på, at det af lovforslaget er vanskeligt at se, om der er tænkt på den unges retssikkerhed i forbindelse med, at den unge kan føle sig stærkt forulempet når døre og vinduer kan låses på institutionen.

Forbedret udslusning og opfølgende støtte i forhold til løsladte unge

Der er efter gældende regler ikke krav om, at alle unge under 18 år, som løslades efter en afsoning eller efter en varetægtsfængsling, skal have et tilbud om støtte i forbindelse med løsladelsen.

Forslaget lægger op til, at alle unge under 18 år, som løslades efter afsonet frihedsstraf eller varetægtsfængsling, skal have et tilbud om udslusning. Det kan fx være i form af en fast kontaktperson, mentor eller tilbud om uddannelse med støtte. Tilbuddet om udslusning skal så vidt muligt etableres inden løsladelsen og have en varighed på mindst 6 måneder efter løsladelsen.

Formålet med indsatsen er at undgå, at de pågældende unge falder tilbage i den kriminelle løbebane, finder tilbage i et negativt miljø eller på anden vis kommer ind i en negativ udvikling efter løsladelsen.

Kommunerne forholder sig i forvejen til, om der skal iværksættes en foranstaltning i forbindelse med udslusning af den unge og i givet fald hvilken indsats. KL kan derfor ikke støtte forslaget, da det bør bero på den konkrete sag, hvilken indsats der evt. bør iværksættes.

Hvis forslaget fastholdes, er det uklart, hvad der menes med, at tilbuddet om udslusning i timemæssigt omfang bør svare til et tilbud om en kontaktperson. Fast kontaktperson er ikke et entydigt begreb med et bestemt timetal, men kan fx være 3, 5 eller 10 timer om ugen.

Screening af børn og unge på sikrede afdelinger

Der er en voksende erkendelse af, at udviklingsmæssige og psykiatriske problemer hos børn og unge har betydning for udviklingen af kriminel adfærd. Samtidig viser forskning og forsøg med screening, at en stor andel af de børn og unge, der anbringes på sikrede afdelinger har psykiatriske problemer.

Formålet med screening af alle børn og unge på sikrede afdelinger for psykiatriske problemer er, at børn og unge med psykiatriske problemer får den nødvendige behandling og at færre falder tilbage i misbrug, kriminalitet og uhensigtsmæssig adfærd.

KL ser positivt på at screene alle børn og unge på sikrede afdelinger for psykiatriske problemer

Udvidet adgang til at foretage brev og telefon kontrol

Efter de gældende regler kan der alene foretages brev- og telefonkontrol på døgninstitutioner beregnet til døgnophold, når børn og unge-udvalget har truffet afgørelse om dette.

Med forslaget udvides adgangen til at foretage brev- og telefonkontrol til også at gælde opholdssteder beregnet til døgnophold, når børn og unge-udvalget har truffet afgørelse om dette i forhold til et barn eller en ung.

KL hilser velkomment, at opholdssteder sidestilles med døgninstitutioner med hensyn til at kunne fuldbyrde en afgørelse om brev- og telefonkontrol.

Tilbageholdelse af børn og unge i op til 14 dage

Efter de gældende regler er det ikke muligt at tilbageholde børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet på døgninstitutioner og opholdssteder.

Børn og unge, der anbringes uden for hjemmet på grund af bl.a. kriminalitet, kan være svære at motivere i anbringelsens tidlige fase og reagerer typisk med trods og modvilje. Dette kan resultere i rømninger, hyppige sammenbrud i anbringelsen og brud i det pædagogiske behandlingsforløb.

Forslaget giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilbageholde et barn eller en ung i op til 14 dage i starten af en anbringelse

på åbne døgninstitutioner og opholdssteder (børn og unge-udvalget i sager uden samtykke). Det forudsætter, at det har afgørende betydning for barnets eller den unges socialpædagogiske behandling.

KL bakker op om forslaget om tilbageholdelse af børn og unge i op til 14 dage. Forslaget forudsætter dog, at der udarbejdes en vejledning til kommunerne om magtanvendelse i fht. børn og unge, der er anbragt udenfor hjemmet i en døgninstitution.

Forslaget stiller store krav til personalet på døgninstitutioner. Der bør afsættes midler til efteruddannelse af personale på institutionerne. Dels med henblik på at minimere brugen af tilbageholdelse og dels for at sikre den unges retssikkerhed i forbindelse med fastholdelse.

Undersøgelse af personer og opholdsrum

Efter de gældende regler er det alene muligt at undersøge, hvilke effekter personer er i besiddelse af og opbevarer på deres person eller opbevarer på deres opholdsrum på sikrede afdelinger.

Problemet med, at børn og unge opbevarer effekter fx i form af våben eller euforiserende stoffer, er lige så stort eller større på åbne døgninstitutioner og opholdssteder som på sikrede afdelinger.

Med forslaget lægges op til, at både åbne døgninstitutioner og opholdssteder får mulighed for at undersøge barnets eller den unges person eller opholdsrum, når der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter. Hermed øges både de åbne døgninstitutioners og opholdssteders mulighed for at håndhæve ordensbestemmelser og sikkerhedshensyn.

KL bakker op om forslaget om at udvide de gældende regler til også at omfatte åbne døgninstitutioner og opholdssteder. Forslaget forudsætter dog, at der udarbejdes en vejledning til kommunerne om magtanvendelse i fht. børn og unge, der er anbragt udenfor hjemmet i en døgninstitution eller opholdssted. Vejledningen bør bl.a. tydeliggøre, hvad der menes med ”når der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter”.

Forslaget stiller store krav til personalet på døgninstitutioner. Der bør afsættes midler til efteruddannelse af personale på institutionerne. Dels med henblik på at minimere brugen af muligheden for at undersøge barnets eller den unges person eller opholdsrum, men også for at sikre den unges retssikkerhed i forbindelse med undersøgelse af person eller opholdsrum.

Udvikling af SSP-samarbejdet

Med forslaget vil regeringen sikre, at kriminalforsorgens erfaring og ekspertise med at håndtere unge lovovertrædere udnyttes i tilknytning til det lokale kriminalitetsforebyggende arbejde. Det foreslås derfor, at kriminalforsorgen knyttes formelt til SSP-samarbejdet.

Inden for rammerne af det eksisterende SSP-samarbejde om den kriminalitetsforebyggende indsats, er der allerede i dag mulighed for på lokalt plan at knytte andre parter som fx Kriminalforsorgen til det kriminalpræventive arbejde. KL støtter derfor forslaget om at Kriminalforsorgen knyttes formelt til SSP-samarbejdet.

Med venlig hilsen

Hanne Lumholt
Kontorchef